

Coinmotion Oy
Jani Ultamo
jultamo@coinmotion.com

Eduskunnan talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

1.5.2024

Asia: HE 31/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kryptovarapalvelun tarjoajista ja kryptovaramarkkinoista sekä eräiksi muiksi laeiksi

Coinmotion Oy:n lausunto eduskunnan talousvaliokunnalle

Coinmotion Oy kiittää mahdollisuudesta lausua eduskunnan talousvaliokunnalle hallituksen esityksestä laiksi kryptovarapalvelun tarjoajista ja kryptovaramarkkinoista sekä eräiksi muiksi laeiksi.

Coinmotion pitää esitettyjä sääntelymuutoksia yleisesti ottaen perusteltuina ja EU:n kryptovaramarkkina-asetuksen ja ns. maksun tiedot -asetuksen (TFR) mukaisina. Yhtiön arvion mukaan sääntely tulee luomaan yleistä luottamusta toimialaa kohtaan ja mahdollistamaan toimialan kehityksen ja kasvun Euroopan unionin alueella.

Yhtiö pitää erityisen hyvänä hallituksen esitykseen lausuntopalautteen jälkeen tuotua siirtymäsäännöstä, jonka nojalla Finanssivalvonnan jo rekisteröimät virtuaalivaluutan tarjoajat saivat harjoittaa toimintaansa rekisteröinnin nojalla 30.6.2025 asti tai siihen saakka, kunnes Finanssivalvonta on hyväksynyt tai hylännyt määräajassa jätetyn kryptovarapalvelun tarjoajan toimilupahakemuksen.

Yhtiö näkee myös TFR:n implementoinnin kryptovaratoimialalle positiivisena asiana. TFR tulee osaltaan luomaan luottamusta toimialaan ja helpottamaan rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämistoimia toimialalla. Yhtiö haluaa kuitenkin edelleen kiinnittää lainsäätäjän huomiota keskeisiin ongelmakohtiin, jotka liittyvät TFR:n voimaan saattamiseen.

Maksajan tiedot asetuksen voimaan saattamisen haasteet toimialalla

Maksajan tiedot -asetus tuo virtuaalivaluuttasiirrot maksupalveluntarjoajia jo ennestään velvoittavan ns. "Travel rulen" piiriin teknologianeutraaliuden periaatteen mukaisesti siten, että lainsäätäjä ei sinänsä määrää teknistä toteutustapaa, jolla virtuaalivarojen siirtopalveluiden tarjoajien on toimitettava virtuaalivarasiirtojen mukana siirron toimeksiantajia ja siirronsaajia koskevat tiedot siirron vastaanottavalle palveluntarjoajalle.

Markkinalle on muodostunut useita palveluntarjoajia, jotka tarjoavat teknisiä toteutusratkaisuja virtuaalivarasiirtojen toimeksiantajia ja siirronsaajia koskevien tietojen välittämiseksi palveluntarjoajien välillä. Tällä hetkellä tilanne on kuitenkin se, että kryptovarapalveluiden tarjoajien kenttä on hyvin fragmentoitunut, eikä toimialalla ole yhtenäistä näkemystä tietojen siirtämiseen käytettävästä teknisestä ratkaisusta. Erilaiset saatavilla olevat tekniset ratkaisut eivät ole yhteensopivia keskenään, jonka vuoksi tiettyä teknistä ratkaisua hyödyntävä kryptovarapalvelun tarjoaja pystyy käytännössä siirtämään virtuaalivaroja vain toisille samaa teknistä ratkaisua käyttäville vastapuolille. Käytettävissä olevien teknisten toteutustapojen moninaisuus tulee johtamaan siihen, että maksajan tiedot -asetuksen ja nyt esitettyjen rahanpesulain muutosten tullessa sovellettavaksi virtuaalivaluuttojen siirtäminen eri palveluntarjoajien välillä vaikeutuu huomattavasti. Merkittävimmin muutos tulee lausujan arvion mukaan näkymään nimenomaan pienempien ja keskisuurten kryptovarapalvelun tarjoajien palveluissa, sillä tällaisilla toimijoilla ei kokonsa vuoksi ole resursseja ottaa käyttöön useita erilaisia teknisiä toteutusratkaisuja sääntelyn noudattamiseksi virtuaalivarojen siirroissa. Vastaavasti isoimmat kansainväliset toimijat, joilla on resurssit ottaa käyttöön useita erilaisia teknisiä toteutusvälineitä, saavat kilpailuetua pystyessään tarjoamaan asiakkailleen laajaa kirjoa erilaisia vastapuolia, joiden palveluun ja joiden palvelusta virtuaalivarasiirtoja voidaan tehdä. Näin ollen maksajan tiedot -asetuksen voimaan saattaminen tällaisenaan tulee vaikuttamaan haitallisesti kilpailuun toimialalla ja suosimaan toimialan suuria, kansainvälisiä palveluntarjoajia.

Olennaista on myös havaita, että vaikka kryptovarapalveluita voi esitettävän sääntelyn voimaan tultua markkinoida Suomessa vain toimiluvalliset toimijat, ei sääntely ja valtioiden rajat kryptovarojen tapauksessa estä asiakkaita hankkimasta palveluita EU:n ulkopuolisilta palveluntarjoajilta. Kun TFR:n voimaantulo tulee edellä esitetyn tavoin käytännössä johtamaan siihen, että virtuaalivarasiirtojen tekeminen ulos suomalaisen tai muun Euroopan unionin alueelle sijoittuneen kryptovarapalvelun tarjoajan palvelusta rajoittuu, on todennäköistä, että virtuaalivarasiirtojen toteuttaminen tulee siirtymään

jossain määrin sellaisiin palveluihin tai ratkaisuihin, joissa TFR:ää ei noudateta, kuten Euroopan unionin ulkopuolella palveluita tarjoaville palveluntarjoajille. Kuten hallituksen esityksessä sivulla 67 todetaan *“vaikuttaa siltä, että se (TFR) ei oikeastaan tuo mukanaan merkittäviä hyötyjä ennen kuin globaalisti noudatetaan samoja sääntöjä.”*

Kryptovara-asetus ja sen myötä säädettävä uusi laki kryptovarapalvelun tarjoajista ja kryptovaramarkkinoista tulee itsessään nostamaan toimialalla toimimisen kynnystä ja tätä kautta oletettavasti karsimaan kilpailua toimialalla. Kuten esitystä valmisteltaessa pidetyissä kryptovarapalveluntarjoajien haastatteluissa on tuotu esiin, kryptovarapalvelun tarjoajille aiheutuvat kustannukset TFR:n vaatimusten noudattamiseksi tehtävistä teknisistä investoinneista ovat merkittäviä, ja suurempia kuin MiCA:aan liittyvien vaatimusten täyttämiseksi tehtävät muutokset.

Lopuksi

Ottaen huomioon edellä esiin tuodun TFR:n mukaisten velvoitteiden tekniseen toteuttamiseen liittyvän problematiikan sekä sen, että lainsäädännön keskeisenä tavoitteena tulisi olla kilpailun mahdollistaminen turvallisella tavalla, lausuja haluaa ilmaista huolensa siitä, että TFR tulee vähentämään kilpailua virtuaalivarojen siirtopalveluita tarjoavien palveluntarjoajien välillä ja, että TFR:n toimijoille asettamat haasteet ovat suhteettoman suuria suhteessa sääntelystä aiheutuvaan hyötyyn.

Yhtenä tehokkaana ratkaisuna lausunnossa esiin tuotuun problematiikkaan lausuja näkisi TFR:n mukaisten velvoitteiden teknisen toteuttamisen jonkin asteisen standardoinnin Euroopan unionin alueella. Ajoissa tapahtuva tekninen koordinointi takaisi tasa-arvoisen kilpailun edellytykset kryptovarapalvelun tarjoajille Euroopan unionin alueella. Kryptovaratoimiala Euroopan unionissa voisi hyötyä ripeästä ja yhdenmukaisesta teknisestä toteutuksesta oikeudellisen varmuuden ja vakauden kautta, mikä edesauttaisi innovatiivisen alan kehitystä Euroopan unionissa ja mahdollisesti lisäisi jopa eurooppalaisten kryptovaratoimijoiden kilpailukykyä maailmanlaajuisesti, mikäli eurooppalainen standardi saavuttaisi hyväksyntää myös Euroopan unionin rajojen ulkopuolella.

Kuten todettua, kokonaisuutena MiCA:n ja TFR:n nojalla annettava sääntely tulee kehittämään merkittävästi kryptovara-alan sääntelyllistä kehystä ja edesauttamaan toimialan kehitystä ja hyväksyntää. TFR:n mukaisten velvoitteiden täyttäminen ja sääntelyllä tavoiteltavien hyötyjen saavuttaminen ei kuitenkaan lausujan näkemyksen mukaan tule tapahtumaan riittävän nopeasti ilman riittävän vahvaa koordinointia.